

№ 82

Cena prenumeraty:

w Łodzi

kwartalnie Mk. 990

miesięcznie " 330

za roznośnienie

50 mk. miesięcznie

przes. poczt.

kwartalnie mk. 100

miesięcznie " 400

poza Łodzią egz. 16

w Ameryce

dolara miesięcznie

Konto Pocztow. Kasy

Oszczędności 60.594.

Należność pocztowa

opłacona ryczałtem.

**BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgodą i pracą!**

KALENDARZYK

19 N Józefa Obl. NMP

20 P Wolframa B.

21 W Benedykta Op.

22 S Katarzyny

23 C Katarzyny Kr. Szw.

24 P + Marka i Tym.

25 S Zwiast. N M P

REDAKCJA

w ŁODZI

Al, Kościuszki 41

TELEFON 28.

RÓZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek, 23 marca 1922 roku

Ogłoszenia przyjmuje administracja do godz. 6mej; po 6-ej dolicza się 50%
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ołtar administracja nie odpowiada.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Rada ministrów.

Na posiedzeniu dnia 20 marca Rada Ministrów przyjęła projekty ustaw: O wstrzymaniu eksportu drobnych dzierżawców rolnych i b. czynszowników na obszarze województw wschodnich, o uregulowaniu stosunków celnych o zniesieniu ograniczeń praw osób duchownych do zajmowania się górnictwem na obszarze b. królestwa Kongresowego i o umorzeniu obligacji 5 proc. długoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z r. 1920 spłacanych na poczet nadzwyczajnej daniny państwowej. Da jej uchwała rozporządzenie w sprawie utworzenia urzędów ziemskich na obszarze województw wschodnich i zatwierdziła szereg spraw bieżących. (4)

Posel polski w Brazylii.

(wp) Posel polski przy rządzie Stanów Zjednoczonych Brazylii, p. Czesław Pruszyński, przed wyjazdem do Brazylii będzie przyjmował interesantów w sprawach gospodarczych i handlowych w piątek bieżącego tygodnia od godz. 12—1, w Wydziale Ekonomicznym ministerjum spraw zagranicznych (pałac Kronenberga, Plac Małachowskiego, nr. 4).

Zjazd kolejowy.

W dn 28 marca we Lwowie ma odbyć się konferencja kolejowa Polski Rumunii Austrii Czechosłowacji i Węgier dla rozważenia spraw ulepszenia komunikacji pomiędzy wymienionymi państwami i dla opracowania planu komunikacji na czas letni.

Dla głodnych w Rosji.

W tych dniach Komitet Pomocy Jeńcom przy Sejmie wysłał dwa wagony z mąką kukurydzową do Moskwy z poleceniem rozdania ich na Powołże.

Senator Abbjatt.

Od dwóch dni bawi w Warszawie były włoski minister pracy senator Abbjatt. Ministerjum spraw zagranicznych i ministerjum pracy i opieki społecznej podejmowało gościa wczoraj śniadaniem. Senator Abbjatt zwiędzał w dniu wczorajszym miasto oraz instytucje społeczne, między innymi warszawską kasę chorych. Dzisiaj wieczorem udaje się senator Abbjatt do Krakowa, celem zwiedzenia tamtejszych historycznych pomników. Z ramienia ministerjum spraw zagranicznych towarzyszy senatorowi Abbjattowi w podróży do Krakowa sekretarz legacji Jan Strzębosz. (5)

Wyjazd ministra Skirmunta.

(wp) Minister Skirmunt wyjeżdża w niedzielę dnia 26 bm. w podróż dyplomatyczną do Paryża, Londynu, a następnie do Genewy.

Panu Skirmuntowi towarzyszyć będzie w podróży dyrektor departamentu politycznego M. S. Z. p. August Zaleski.

Przed wyjazdem t. w piątek wygłosi minister Skirmunt w komisji spraw zagranicznych expose w sprawie programu i zda

Ostateczne złączenie Wilna z Polską

Porozumienie z delegacją Wileńską.

(Od własnego korespondenta.)

Warszawa 22 marca.

Dzisiaj o godz. 4-tej popołudniu nastąpiło tu ostateczne podpisanie aktu złączenia Wileńszczyzny z Polską przez 6-ciu członków Zespołu Sejmu Wileńskiego.

Po czterech innych posłów wysłano depezę do Wilna, aby natychmiast prz. byli do Warszawy. (2)

WARSZAWA, 22 marca.

Dzisiaj po południu miało odbyć się tu posiedzenie Komisji Konstytucyjnej celem nadradzenia się nad sprawą wileńską.

Tymczasem wczoraj w nocy zaszedł nieoczekiwany wypadek.

Oto bawiący na raucie u p. prez. Ponikowskiego posłowie Zespołu wileńskiego w liczbie 6—ciu oświadczyli, że godzą się na uzupełniające podpisanie aktu złączenia Wileńszczyzny z Polską w brzmieniu z dnia 2-go na 3-go marca, podpisanego wtedy przez 10—ciu delegatów, z tem, że poczynione zostaną pewne zastrzeżenia, o których niżej podajemy.

Wobec powyższego rozpoczęły się natychmiast na nowo pertraktacje i dzisiaj (w środę) o godz. 4-tej popołudniu doszło do zupełnego porozumienia między rządem, a delegacją wileńską, poczem natychmiast został podpisany „akt złączenia“ przez pozostałych w Warszawie 6—ciu członków delegacji wileńskiej, z Zespołu Narodowego.

Akt podpisany podówczas przez 10—ciu innych delegatów uzupełniono następująco: „Podpisujemy akt złączenia Wileń-

szczyzny z Rzeczpospolitą Polską w przekonaniu, że Sejm Rzeczypospolitej ustali statut Ziemi Wileńskiej zgodnie z wolą ludności tej ziemj.“ —

Następują podpisy: prez. Bańkowski, ks. Ok zański, Brzostowski, Feliks Raczkowski, Zwierzyński i Czerwiński.

Po 4—ech pozostałych członków delegacji wysłano depezę do Wilna z tem, aby natychmiast przybyli celem położenia swoich podpisów na akcie.

W ten sposób sprawa przyłączenia Wileńszczyzny do Polski została już ostatecznie załatwiona. —

Warszawa, 22 marca.

Wobec nieoczekiwanego zwrotu w sprawie wileńskiej zapowiedziane na dzisiaj posiedzenie komisji konstytucyjnej nje odbyło się, natomiast rząd zaraz powziął rezolucję, w której wzywa Sejm do natychmiastowej ratyfikacji „aktu złączenia“, cofając przytem swój wczorajszy wniosek w sprawie ratyfikacji aktu także przez Sejm wileński.

Warszawa, 22 marca.

Stronnictwa sejmowe wyraziły życzenie aby natychmiast wprowadzono 20—tu członków delegacji wileńskiej w skład Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Ratyfikacja „aktu złączenia“ nastąpi jutro na plenarnem posiedzeniu Sejmu. —

Warszawa, 22 marca.

Jak się dowiadujemy, w najbliższych dniach zostanie desygnowany z ramienia Rzeczypospolitej Polskiej wojewoda wileński i celem wprowadzenia go w urządowanie wyjedzie z nim do Wilna prezydent ministrów p. Ponikowski.

Expose p. Michalskiego.

(wp) Zapowiedziane na piątek expose p. min. Michalskiego zostało znów odroczone do wtorku. Expose ma być podobno olbrzymie i ma trwać przez 3 godziny czasu. (2)

Apetyty monarchistów rosyjskich

Odpowiadając na artykuł R. Dmowskiego, organ monarchistów rosyjskich, wychodzący w Białogrodzie „Nowoje Wremja“ pisze:

„Życie, rozwój, bogactwo, nietykalność Polski możliwe są tylko w związku z Rosją, Rosją prawdziwą, a nie bolszewicką. Do tego niewiele potrzeba: szanować granice sąsiadów, zwrócić ziemię rosyjską i zaprzestać prześladowania i pohańbienia prawosławia. Wzajemnie Polska uzyska pokój zewnętrzny i możność spokojnego rozwoju swego życia.“

Byłoby dobrze, gdyby Polska zstanowiła się nad tem poważnie.“

Nietrudno domyślić się o jakich to „ziemiach rosyjskich“ mowa; są to: Wileńszczyzna, Chełmszczyzna i Małopolska Wschodnia, a może jeszcze i inne dzielnice Rzeczypospolitej.

Jak widzimy, monarchiści rosyjscy wszystkie strasili, z wyjątkiem dobrego apetytu. (7)

sprawozdanie z konferencji państw bałtyckich. (2)

PARYŻ, 22 | 3 — „Journal des Debats“, zamieszcza wiadomość o bliskiej podróży min. Skirmunta do Paryża i Londynu, przyrównując ją do niedawnej podróży Benesza i zwraca uwagę na przychylne dla Polski głosy prasy czeskiej, która stwierdza rezultaty działalności gabinetu p. Ponikowskiego do konsolidacji Polski. Równocześnie dziennik paryski zwraca uwagę na to, że rokowania w Belgradzie sro-wadziły znaczne zbliżenie pomiędzy Polską a Małą Ententą. (8)

Mianowanie posła w Rzymie.

(wp) Dyrektor depart. polit. M. S. Z. p. August Zaleski mianowany został posłem polskim przy Kwirynale.

Pan Zaleski wyjeżdża pojutrze do Rzymu, gdzie złoży listy uwiarytelniające, poczem uda się w dalszą podróż z p. m. n. Skirmuntem, (2)

Wymowa p. Ponikowskiego.

Jak już wczoraj zanotowaliśmy w zarysie mowa p. prezydenta była błada, jeszcze raz błada, bładą nad wyraz. Ani jednego dźwięku szczerego, czysto — polskiego, wszystko sztuczne, wymuszone, obrachowane to na lewo, to na chłopów, którym już dawna wiadomość komunikuje o orderze „Orla białego“ dla nuncjusza Rattiego.

O gospodarce społecznej prawili premier nadzwyczajne rzeczy, że 40,000 robotników znajdzie zajęcie, bo będą kredyty. (Wracają się czasy Moraczewskiego i budowa kolei z Łodzi do Kutna, gdzie kilometr nasypu zrobiony przez rząd pięć razy więcej kosztował niż to zrobili przedsiębiorcy. Przyp. Red.)

Dalej twierdził, że się poprawi gospodarkę kolejową. Że będzie pospieszna komunikacja ze Wschodem, na co zniecierpliwieni słuchacze wtracili mu uwagę:

— Z Wilna do Warszawy i z powrotem, co wywołało niezwykłą w Sejmie wesołość.

A gdy zaczął premier dowodzić, że proces unifikacji rozpoczął się i posunął daleko, znów mu przypomniano:

— Tylko nie Wileńszczyzn!

Oto są efekty mowy premiera. Dużo mówił o stosunkach politycznych i przymierzach z zagranicą, wreszcie już omówionych przez prasę.

Zato specjalne wywody, dotyczące sprawy wileńskiej, jako próbki sofistyki p. premiera, omawiamy nieco obszerniej:

Dążenia Wileńszczyzny do Polski nigdy nie były dla premiera wątpliwymi, ale okazały się one w całej swojej potędze i jasności podczas wyborów do Sejmu Wileńskiego, mającego zdecydować o przynależności państwowej tej Ziemi. Partie ku Polsce było tak jedynym i potężnym...

Pos. Hryckiewicz (N. Chr. Str. L.): Że aż Pan uważał za stosowne przeszkadzać...

(P. Ponikowski) ...że nawet ludność inna, plemienna głosowała na kandydatów polskich. Ostatnio złożyła się do Prezydium Sejmu Wileńskiego delegacja ludności litewskiej z pow. święciańskiego z adresem, podpisanym przez czterysty kilkudziesięciu przedstawicieli ludności litewskiej, domagającym się przyjęcia jej delegatów do łona posłów sejmowych i z życzeniami dla Sejmu Wileńskiego zgodnej, owocnej pracy dla szczęścia wszystkich mieszkańców Ziemi Wileńskiej.

Wsparty o uchwałę Sejmu Wileńskiego, wyrażającego jedynym i chęć złączenia Ziemi Wileńskiej z Polską bez żadnych warunków i zastrzeżeń, Rząd zamierza złączenie to przeprowadzić, nadając mu takie formy, któreby gwarantowały jego bezsporność i nieruszalność, a jednocześnie nie pozwalały dopatrzeć się w nich nawet cienia aneksyjności czy imperjalizmu, co nam czasem niesłusznie zarzucają. (Co za prefidła, obawia się o posażenie narodu P. prezydencie o co nasz naród już nie posadzono i jakich zarzutów nam socjalki i żydzi nie szczędzili. Przyp. Red.) Dla osiągnięcia takiego wyniku Rząd przyjął za podstawę 3 warunki: 1) aby wybory do Zgromadzenia, orzekającego o losach Wileńszczyzny, dokonane były na szerokim terytorium Ziemi Wileńskiej, po 2) aby złączenie Wileńszczyzny z Rzeczpospolitą miało formę aktu dwustronnego, po 3) aby uzyskała ona ustroj administracyjny, uwzględniający te pewne odrębności, które znamionują tę ziemię. (O co się Pan troszczy? Wilno chce należeć do Polski bez zastrzeżeń, poco mu pan dajesz więcej. Oni o to P. Premiera nie proszą. Spełnij tylko ich zadanie i sprawa będzie załatwiona. Przyp. Red.)

Rząd niejednokrotnie miał sposobność wyczerpująco przedstawić w Komisji spraw zagranicznych ważne powody swego stanowiska. Nie bode tu motywów tych przytaczać. (Słusznie, bo nikt w nie nie uwierzy. P. Red.)

Rząd uznał, że czynności te mogą być sprawowane do spisania obojłownego aktu, któryby mógł wobec wszystkich i po wieczne czasy stwierdzić dobrowolne zjednoczenie Wileńszczyzny z Rzeczpospolitą. Niestety, część Delegacji odmówiła podpisania tego aktu, kwestionując niektóre wyrażenia w nim użyte. (I to obowiązana była zrobić, bo Sejm Wi-

leński włożył na nią inne zupełnie zlecenie. Przyp. Red.) Projekt aktu Rząd przedstawił uprzednio Komisji spraw zagranicznych Sejmowi Ustawodawczemu i uzyskał jej aprobatę, przyczem część projektu przeszła głosami większości centrowo — lewicowej, druga zaś część głosami większości centrowo — prawicowej. (Bo projekt był tak redagowany — że by i Bogu świeczkę zapalić i djabłu ogarek. Przyp. Red.)

Po pamiętnej nocy z dn. 2 na 3 marca (Równiej co do znaczenia, albo ją przewyższającej, św. Bartłomieja. Przyp. Red.) Rząd podał się do dymisji. Ponowne powierzenie mi z woli większości tej Izby mandatu utworzenia nowego gabinetu muszę rozumieć, jako polecenie takiego zakończenia sprawy wileńskiej, aby ono mocno i trwale nazawsze związało Wilno z resztą Polski i usunęło wszelką możliwość jakiegokolwiek z czyjejkolwiek strony protestu.

Z powodu pertraktacji z delegacją wileńską nabrało rozgłosu pytanie „dlaczego Rząd nie zgodził się na dodatek, że przyszły statut Ziemi Wileńskiej będzie zgodny z Konstytucją? Próbowano to komentować, jakoby Rząd miał ochotę przekroczyć ramy Konstytucji. (O tem wyjaśnieniu myśm nic nie słyszeli, ale zato po całym kraju rozbrzmiewało pytanie: — Jakiż to rząd może odrzucać takie żądanie? Co też i ks. Lutosławski w Sejmie jasno wypowiedział. Przyp. Red.)

Znów rączka magistratu.

Ze w naszym przytułku dobroczynności nie było zbyt hojnie żywności od czasów wojny, to wszyscy o tem wiemy. Dobroczynność bowiem znacznie zmalała, a od czasu ustąpienia prezesa, pastora Gundelacha, instytucji zabrakło na opiekunach sercem jej oddanych. Dopiero w ostatnich miesiącach, kiedy do zarządu wszedł ks. biskup Tymieniecki, znów pewna pomoc nastąpiła.

Ale nasz socjalistycznie zbudowany Magistrat wraz z Radą miejską chciałby wszędzie swą łapkę położyć, żeby tak jak w bolszewij komune miejską zaprowadzić.

W tej myśli przygotował on ciekawą łapkę, o której biuletyn prasowy magistratu tak powiada:

„W dniu 3-go marca 1921 r. Magistrat m. Łodzi zwrócił się do Zarządu Chrześ. Towa Dobroczynności z prośbą o zarezerwowanie 100 miejsc w Domu Starców i Kalek przy ul. Dzielnej 52 dla umieszczenia starców i kalek, kwalifikowanych przez Wydział Opieki Społecznej.

Listem z dn. 8 — IV — 21 r. nr. 1207 Zarząd Towa zgodził się na zarezerwowanie 100 miejsc na następujących warunkach:

1) Magistrat ponosi całkowity koszt utrzymania osób, umieszczonych w Domu Starców i Kalek przez Wydział Opieki Społ.

2) osoby, umieszczone przez W. O. S. pozostawać będą na równych pod każdym względem prawach z pozostałymi pensjonarzami i podporządkują się przepisom, obowiązującym w Domu Starców.—

Godząc się na powyższe warunki, Wydział Opieki Społecznej rozpoczął umieszczać w dn. 16-go stycznia 1922 r. w Domu Starców pensjonarzy z byłego Domu dla Chronionych Chorych.

Do dnia 30 — I — 1922 r. umieszczył Wydział Opieki Społecznej w Domu Starców przeszło 100 osób.

W drugiej połowie lutego r.b. doszło do wiadomości Wvdz. Opieki Społ., że umieszczonym przez niego pensjonarzom dzieje się krzywda, że znajdują się w bardzo złych warunkach higienicznych, że są źle odżywiani, w szczególności zaś zwróciła uwagę Wydziału Opieki Społecznej duża śmiertelność wśród tych pensjonarzy.

W dniu 27-go lutego r.b. Wvdz. Op. Społ. wydelegował specjalną komisję w osobach radnych pp. ks. pastora Gerhardta, Leckiego

Ks. Lutosławski: A przecież Pan sam powiedział Delegacji Wileńskiej, że Rząd nie chce wiązać się tym dodatkiem, bo mogą przyjść czasy niekonstytucyjne.

P. Ponikowski: Tymczasem w ciągu 3 tygodni sprawa wileńska stała na martwym punkcie, dłużej nam czekać nie wolno.

Ludność Wileńszczyzny z całą prostotą mówi, że nie głosowała ani za „wcieleniem“, ani za „statutem“, a za Polską. Jeden potężny głos woła do nas stamtąd: „chcemy do Polski“ i głosu tego nie przytłumią scholastyczne spory o wyrazy i subtelności stanowisk partyjnych. (Dla czegoż Pan oponujesz przeciwko uchwalonemu i przyjętemu przez Sejm żądaniu wcielenia bez zastrzeżeń, tylko pakujesz im autonomję? Przyp. Red.) Rząd jest przekonany, że Wysoki Sejm, idąc za jedynym wezwaniem Ziemi Wileńskiej, tęskniacej do Polski, upoważni Rząd do objęcia jak najrychlej władzy nad Ziemią Wileńską, opierając się na znanym akcie złączenia z dn. 2 marca.

W tym celu Rząd prosi Wysoką Izbę o zatwierdzenie tego aktu i o przekazanie go do zatwierdzenia również Sejmowi Wileńskiemu“.

Resztę znajdzie czytelnik we wczorajszym numerze.

Koniec — końcem, jak widać z dzisiejszych naszych depesz, któreśmy zamieścili na pierwszej stronie dorozumieć się musimy, że Wilno zwyciężyło, żąda bowiem natychmiastowego włączenia 20 posłów do Sejmu warszawskiego. Jeżeli tego warunku dotrzyma rząd, wtedy rzeczywiście autonomia dla Wileńszczyzny staje się zbyteczną.

i Bermana oraz urzędnika W.O.S. — p. Cz. Wislockiego w celu ustalenia rzeczywistego stanu rzeczy.

Komisja ustaliła:

1) wszyscy chorzy znajdują się w okropnych warunkach sanitarnych (kuchnia bardzo brudna, wygodki urągają najelementarniejszym wymaganiom higieny, pościel i bielizna zmieniana jest raz na 3 tygodnie),

2) pokarm niestosowny dla chorych i niepożywny. Pensjonarze otrzymują 12 łutów chleba dziennie. W ciągu m. lutego wydano tylko mięso jeden raz. Na śniadanie otrzymują kawę bez mleka słabo słodzona,

3) brak kontroli, czy wszystkie produkty idą do kotłów. Waga dziesiętna, znajdująca się w składnicy, była źle ustalona. Stwierdzono, że dzięki złemu ustawieniu regulatora, wydawało mniejszą ilość produktów, niż wskazywała waga.

Ten stan rzeczy odbił się na chorych, dawniejszych pensjonarzach Domu dla Chronionych Chorych, w sposób wysoce ujemny. Zdaniem Komisji, wymienione wadliwości i nieład w gospodarce zakładu, jako też brak racjonalnej opieki są główną przyczyną wzmożonej śmiertelności pensjonarzy.

Komisja doszła do wniosku, że jedynie zmiana opieki nad chorymi i wprowadzenie ścisłej kontroli nad personelem Domu Starców mogą zaradzić tym oplakanym warunkom.

Wvdz. Op. Społ. na posiedzeniu w dn. 6 — III — 22 r. po odczytaniu protokołu rewizji, odbytej przez radnych i wysłuchaniu relacji członków tej komisji, o oplakanym stanie pensjonarzy, postanowił: a) zarządać od Towa wydzielenia części budynku dla pensjonarzy umieszczanych przez W.O.S., b) zarządać umożliwienia przejęcia opieki nad tymi pensjonarzami przez administrację i personel wyznaczony i płatny przez Magistrat, c) oraz prowadzenia własnej kuchni.“

Oddawna już Towa Dobroczynności kłotała do Magistratu o pomoc. Drukowaliśmy wtedy jego i pertynentne odpowiedzi, bezkrytyczne i nawet niesłuszne, ale to co zamierzał Magistrat, to uczynił.

Dziś, przed wyborami, chce pozyskać sobie jak najwięcej głosów, więc do budynków powstałych z ofiar dobroczynnych wprowadza 100 swoich pensjonarzy, nie zlewa ich z innymi pensjonarzami, jeno zjadliwie kryty-

kuje i domaga się od Towarzystwa odstąpienia połowy budynków na kuchnię własną i mieszkanie dla zebranych przez Magistrat chronicznych chorych.

Dobroczytność po powyższych zarzutach czynionej pod jej adresem powinna usunąć zupełnie nowych dobrodziejów ze swoich murów. Do czego bowiem dąży Magistrat rzecz jest zupełnie jasna.

Konferencja sanitarna.

W dniu wczorajszym obradowały od rana komisje, początkowo łącznie przeprowadzając dyskusję nad wczorajszym referatem o sytuacji epidemicznej w Europie Wschodniej, następnie oddzielnie. W komisji drugiej roztrząsano stan ochrony sanitarnej, w szczególności konferencję sanitarną rosyjsko-polską. W komisji trzeciej prof. Jan Cantacuzene (del. Rumunii) wygłosił referat o walce z epidemiami i ochronie sanitarnej w Rumunii, a dr. G. Stolzmann referat o stanie ochrony sanitarnej w Polsce.

Komisje obradują bez udziału prasy. Sprawozdania ogłoszone zostaną po południu.

O godz. 3—ej delegaci zwiedzą Instytut epidemiologiczny, o godz. 5—ej urządzenia, którymi posługujemy się przy dezynfekcji wagonów kolejowych.

Wieczorem odbędzie się raut, urządzony przez prezydenta ministrów p. Ponikowskiego w salonach pałacu Rady Ministrów.

(wp) Delegaci konferencji sanitarnej wyjechali wczoraj do Baranowicz Wilna, Wołkowyska, Białegostoku. Powrót do Warszawy nastąpi 26. (2)

II-gi Targ Poznański.

(Od własnego korespondenta.)

Poznań, 22 marca.

W niedzielę dnia 19 b.m. w obecności licznych przedstawicieli miejscowych władz i urzędów, ministra spr. wojsk. gen. Sosnkowskiego, szefa misji francuskiej pulk. de Gall, konsula francuskiego p. Dufort, konsula czeskosłowackiego p. dr. Głosa i innych, przy nader pięknej pogodzie, dokonano na placu powystawowym, pod olbrzymią Wieżą Górnosłaską, o godz. 12—tej w południe uroczystego otwarcia II-go Targu Poznańskiego.

Inauguracyjne przemówienie wygłosił wiceprezydent miasta Poznania dr. Kiedacz, poczem udaliśmy się na zwiedzanie Targu.

II-gi Targ Poznański przedstawia się istotnie bardzo poważnie. Z powodu wielkiej ilości nadesłanych eksponatów teren wystawowy rozszerzono z placu powystawowego, nadto na dwa duże, od wojskowości uzyskane baraki na placu prez. Drwęskiego. W ten sposób Targi zajął ogromną przestrzeń, do której obejścia tylko potrzeba by było dobrzech paru godzin.

Eksponaty nadesłało około 1800 firm, przeważnie krajowych, gdyż eksponatów obcych firm nie przyjmowano, o ile tego rodzaju gałąź przemysłu znajduje się u nas, w kraju. A więc reprezentowany jest przede wszystkim polski przemysł metalowy, Wieżę Górnosłaską zapelniają liczne turbiny, lokomobile, maszyny rolnicze, wagony i t. p. wyroby przeważnie fabryk warszawskich, Zagłębia i poznańskich.

Dalej idąc, też licznie nadesłane przez wystawców, wyroby przedziałniane i włókiennicze. Obok wyrobów fabryk łódzkich, zajmują tu poważne miejsce manufaktura żyrdowska i bielska. Eksponaty przemysłu włókienniczego mieszczą się w pawilonach bankowych.

Wreszcie w halach prez. Drwęskiego pomieszczono resztę eksponatów t. j. wyroby przemysłu szklanego, chemicznego, ceramicznego, meble, kilimy i t. p.

Tłumy miejscowych i przybyłych gości zwiedza od rana do nocy pawilony II-go Targu Poznańskiego wyrażając się z prawdziwą dumą o wysokim poziomie przemysłu w Polsce, jak to poszczególne wystawy naocznie wykazują.

Spotkaliśmy na Targach bardzo wielu

Przed Zjazdem Genujskim.

O wznowienie stosunków z Rosją.

LONDYN, 22 marca. — Wczoraj odbyło się posiedzenie. Konferencji rzeczoznawców Państw Sprzymierzonych. Omawiano sprawę długów rosyjskich, a w szczególności sposoby penownego nawiązania stosunków z Rosją. Rozbieżne dotąd w tej sprawie stanowiska Francji i Anglii, głównie zaś w sprawie traktowania długów rosyjskich. Zbliżyły się wczoraj znacznie pod koniec posiedzenia. Uchwalono, jako warunek uznania Rządu Sowieków, utrzymanie w mocy zobowiązania tego Rządu do uznania wszystkich długów zaciągniętych u Sprzymierzonych. Zastanawiano się nad możliwością pokrycia tych długów przez emisję obligacji długoterminowych. Obligacje te byłyby przez pierwszych 5 lat nieoprocentowane, co jest równoznaczne z pięcioletnim moratorium dla Rosji. (8)

„Neue Freie Presse“ donosi z Rzymu: W konferencji weźmą udział delegacje w następującym składzie: Delegaci Anglii, 110 członków, zamieszkają w pałacu Miramare; Lloyd George i lord Curzon będą mieszkali prywatnie. Belgja przyśle 14—stu członków; delegacja będzie umieszczona również w Miramare, gdzie też zamieszka 8—u delegatów szwajcarskich. Francja nie podała jeszcze liczby swoich delegatów; będą oni mieszkali w hotelu „Savoy“; Niemcy wysyłają delegację, złożoną z 80 członków, którzy w większej części będą mieszkali w hotelu „Eden“. Delegacja włoska, w liczbie 110 członków, będzie mieszkała w hotelach „Bristol“ i „Splendid“. Japończycy przysła delegację ze 100 członków, którzy będą mieszkali częściowo w Genui, częściowo zaś w Pegli. Przybędzie dalej 8—u norwegów, 10 szwedów, 10 duńczyków, 10 holendrów, 4—ch luxemburczyków, 15 hiszpanów, 9 portualczyków, 7 węgry, 6 austriaków, 2 albańczyków, 80 rosyj, 12 jugosłowian, 40 polaków, 30 Czechów, 6 lotyszów, 24 estończyków, 7 litwinów, 7 finlandczyków, 22 greków i 22 rumunów.

Bolszewicy przygotują powrót w Anglii.

„Daily Mail“ donosi z Johannesburga. Zdobyte dokumenty oraz dokonane aresztowania między innem wielu rewolucjonistów rosyjskich wskazują na bolszewicki podkład rewolucyjnego ruchu. Strajkujący przygotowali listę ośmiu osób, które miały być stracone, dokonali wielu zbrodni i znęcali się nad jeńcami. Przewódca całego ruchu podobno pochodzi z Europy Wschodniej. (9)

Odszkodania niemieckie i ich gwarancje.

BERLIN, 22 3. (wł) Międzysojusznicza Komisja oznaczyła sumę odszkodowań niemieckich na 1922 rok na 720 milionów marek niemieckich w zlocie, o 1450 milionów marek

poważnych kupców zagranicznych, którzy zainteresowali się niezwykle nieznanymi dotąd zagranicą fabrykatami przemysłu w Polsce —

Z — ki.

Z ostatniej chwili

W sprawie dokonanych w Warszawie rewizji i aresztowań wśród b. dygnitarzy rosyjskich dawnych generałów, arystokracji i t. d. którzy prowadzili monarchiczną akcję szkodliwą dla interesów państwowych polskich dowiadujemy się: (9)

Osoby te, jako obcy obywatele nadużywający prawa azylu ze szkodą dla Polski zostaną wydalone z granic Rzeczypospolitej.

W Poznaniu strajk trwa nadal, aczkolwiek, na odbył w wczoraj zebraniu

złoty odszkodowań w naturze. —

BERLIN, 22 3. (wł) Na ostatnim posiedzeniu Międzysojuszniczej Komisji odszkodowań, ścierały się dwa poglądy francuski i angielski, debaty były b. ożywione i do rezultatu dopiero doszło po sześciogodzinnej debacie i po bardzo rzeczowej mowie francuskiego delegata p. Dubois. —

Zwyciężył francuski projekt, w myśl którego uchwalono szereg gwarancji co do zapłaty, zwłaszcza kontrole nad dochodami i rozchodami Niemiec, kontrole nad nowymi emisjami banknotów i t. d.

BERLIN, 22 3. (wł) Między rządem niemieckim i sowieckim toczą się nadal ożywione pertraktacje, w sprawie układu polityczno-handlowego.

Jak daleko rzeczy zaszły, nie wiadomo, gdyż jest to otoczone specjalnymi ostrożnościami i mgłą tajemnicy. Wiadomo jedynie, iż w następną sobotę wraca z definitywnymi aktami z Moskwy wysłannik sowiecki Samonjakow, po przyjeździe którego układ będzie definitywnie zawarty. —

BERLIN, 22 3. (wł) W wykrytej tutaj tajnej radiostacji sowieckiej, znaleziono tabele długości fal elektrycznych wszystkich stacji świata, oraz klucze telegraficzne. Stąd wnioskują, iż stacja ta musiała mieć szpiegów w całym świecie i przejmowała wszelką korespondencję radiotelegraficzną. Aresztowano w tej sprawie radcę miejskiego Greywicza, który nosił depezę ze stacji na zebrania komunistyczne. —

Mord polityczny.

Jak donosiliśmy uprzednio, w środę, dnia 15 b.m. znaleziono w lesie pod Gliwicami zwłoki niezanego, zamordowanego człowieka. Zamordowany miał ręce skrepowane grubym sznurem. Stwierdzono, że dano do niego zbliżka 2 strzały w skroń.

W przeciwieństwie do stwierdzenia dzienników niemieckich, komisja koalicyjna ogłosiła onegdaj w pismach iż mord dokonany został na tle politycznym. Zamordowany nazywa się Zeichter i do czasu dokonania ostatniego napadu na żołnierzy francuskich w Gliwicach pełnił czynność kurjera Orgeschu w Gliwicach. Zeichter doniósł władzom francuskim o knowaniach i machinacjach Orgeschu, jak również o ukrytej broni niemieckiej. Orgeschowcy dowiedziawszy się o tem postanowili uprowadzić Zeichtera i zamordować go. Plan wykonali właśnie w dniu 15 b.m. Władze koalicyjne wytoczyły śledztwo w tej sprawie i są już na tropie morderców. Zdaniem tychże władz, mordu dokonali członkowie słynnej „Mordkommission“, która została ustanowiona do wykonywania tego rodzaju ezekucji.

Jedno z pism gliwickich podaje, że Zeichter miał być głównym świadkiem w procesie w sprawie napadu Niemców na francuzów w Gliwicach, który to proces ma się rozpocząć w najbliższym czasie w Opolu.

pracowników elektrowni oraz gazowni, postanowiono nie przłączać się do strajku. Tramwaje nadal stoją.

Na prowincji tu i ówdzie sporadycznie strajki zlikwidowano.

Na Pomorzu sytuacja niezmienną. 2.

POZNAN, 22—3. Aczkolwiek w części zakładów przemysłowych strajk robotników ustał; jednak wczoraj bezrobotni demonstrowali na ul. Sw. Marcina. Konni policjanci przy pomocy wojska manifestantów rozproszyli. Kilku przewodników aresztowano.

Tramwajarze w dalszym ciągu strajkują. (5)

LWÓW 23 | 3 — Czasopismo techników wiertniczych donosi, że specjalna państwowa komisja odkryła w państwowej góbezyniarni w Drohobyczu wielkie przemijanie mowy. Szkodą jaką państwo wskutek tego poniosło ma dochodzić kilku milionów marek. (5)

S. + P.
Melgorzata z Kutyniów
JANICZEK

zmarła po krótkich lecz ciężkich cierpieniach
opatrzona sw. Sakramentami dnia 22 marca
1922 r., przeżywszy lat 53.

Wyprowadzenie drogi nam zwłok z domu
żałoby, przy ul. Piotrkowskiej 252, do kapli-
cy kościoła katedralnego nastąpi dn. 23/III o
godz. 6-ej popoł., skąd dn. 24/III o godz. 4-ej
przeprowadzenie na cmentarz w Zarzewie,
o czem krewnych i przyjaciół zawiadamiają
872B Dzieci.

KRONIKA

— 0 —

— Minister Olszewski.

(p) Wczoraj przybył do naszego mia-
sta prezes polskiej komisji reewakuacyjnej
minister Antoni Olszewski. Wieczorem w lo-
kalu przemysłu włókienniczego odbyła się
konferencja, na której p. minister zazna-
ł o obecnych z sytuacją obecną w Rosji
Sowieckiej. (5)

— Zjazd lekarzy dentyków.

W dniach 24, 25 i 26 marca b. r. odbę-
dzie się w Warszawie 2-gi zjazd delegatów
wszystkich oddziałów Związku zawodowego le-
karzy dentyków w Państwie Polskim w lokalu
Państwowego Instytutu Dentystycznego Marszał-
kowska 116. (9)

— Sytnacja w handlu i przemyśle.

(p) Po dość długo trwałym ożywieniu w han-
dlu nastąpiła znowu częściowa stagnacja. Jak zwykle
nastąpiła ona równocześnie ze zwykłą marką pol-
skiej. Głównym powodem zastoju, według zdania
przemysłowców ma być podrożenie robocizny. Jednak-
mchodzą tu w grę i inne czynniki, między którymi
pewną rolę grają i czynniki polityczne.

Faktem zaś jest, iż w tym tygodniu popyt
na wszelkie towary był minimalny, Kupców z pro-
wincji było bardzo mało, zaś kupcy miejscowi
wstrzymywali się od większych transakcji.

Pomimo to w sprzedaży towar, jak i wyroby
gotowe absolutnie nie staniały. Odwrotnie, tendencja
na ogół jest zwykła, co tłumaczy się podro-
żeniem artykułów pierwszej potrzeby.

Również w znacznym stopniu do zastoju przy-
czyniło się pobieranie daniny. Większość osób, któ-
re dotychczas trudniły się sprzedażą manufaktur,
obecnie sprzedają swe zapasy, nie chcąc wykupy-
wać świadectw przemysłowych w obawie, aby na
przyszły rok nie płacić nowej daniny, lub podat-
ku.

W przemyśle nowych akcji ekonomicznych
robotnicy nie przedsięwzięli. Robotnicy wydziału ra-
zali w fabrykach powrócili, do pracy, uzyskawszy
dla pierwszych trzech kategorii 15 proc. podwyżki
zaś dla pozostałych 20 proc.

Niezupełnie wyjaśnioną została sprawa maj-
strów fabrycznych. Przemysł wielki udziela im
podwyżki w wysokości 25 proc. dla wszystkich
zaś przemysł zrzeszony w krajowym związku prze-
mysłu włókienniczego nie chce pertraktować ze
związkiem majstrów fabrycznych, uważając, że w
mniejszych fabrykach funkcje majstrów są różno-
rodne przeto nie można zarobków ich sprowa-
żać do tej wysokości.

Na powyższe warunki przemysłowców zwią-
zek majstrów się nie zgadza i sprawa definityw-
nie załatwiona nie została.

Prócz tego w mniejszych fabrykach cero-
waczki żądają podwyżki i w kilku fabrykach za-
strajkowały.

Ręch ten jest jednak tylko sporadyczny
większego znaczenia niema. Pozatem fabryki pracu-
ją normalnie i jak dotychczas o ograniczeniu ilo-
ści dni roboczych nie ma słyhać. (2)

(—) Z Y. M. C. A.

Wielkim powodzeniem cieszyły się odczyty o
hygienie seksualnej wyłożone w zeszłym tygodniu

przez szefa departamentu wychowania fizycznego
YMCA w Polsce pana prof. F. B. Messinga Ph. B.
w 2-iej Okręgowej Szkole Policji Państwowej w Ło-
dźi, w szkole policji tajnej, w żandarmerii, dla żołnie-
rzy i młodzieży fabrycznej w gmachu YMCA, dla żoł-
nierzy w gmachu YMCA, dla straży ogólnowej i mło-
dzieży fabrycznej fabryki Tow. Akc. Schleib er i
Grohman dla żołnierzy 31 p. p. dla młodzieży szkolnej
w gmachu YMCA dla uczeni szkoły Realnej i zgra-
nienia Kupców.

Pan Messing przyjeżdża 27 b. m. znowu na kil-
ka dni do Łodzi i zainteresowane instytuty lub szko-
ły, życzące urzadzić dla dorosłych lub młodzieży od-
czyty o Hygienie seksualnej, proszone są zawiadom-
ć o tem szefa departamentu wychowania fizycznego
YMCA w Łodzi, ul. Piotrkowska 245.

Departament wychowania fizycznego YMCA w
Łodzi rozpoczął znowu swoją działalność na większą
skalę i przyjmuje zapisy na ćwiczenia gimnastyczno-
sportowe, jak boks, walka wręcz, lekka atletyka, bas-
ketball, polleyball, baseball i t. d.

Oplata miesięczna od 100 do mk. 800 (3)

— Zakłady naukowe wolne od podatku przemysłowego.

Według art. 9 ustawy z 6 (III) 1920 r. wolne
są od państwowego podatku przemysłowego otrzy-
myne przy pomocy państwa i samorządu lub insty-
tucji społecznych i dobroczynnych wszelkiego ro-
dzaju zakłady naukowe.

Frywatne zakłady naukowe wszelkiego rodzaju
zaliczone zostały do III kategorii przedsiębiorstw
państwowych, które opłacają zasadniczy podatek
przemysłowy. (2)

— O wypiek mac.

(p) Zarząd zwrócił się do komisarza rządu
z prośbą o zezwolenie na wypiek mac aż do
wigilii świąt wielkanocnych w 6 zamkniętych pie-
karniach. (2)

— Katastrofa tramwajowa.

(p) Wczoraj o godzinie dwunastej w południe,
na placu Wolności miał miejsce wypadek, któ-
ry omal, nie pociągnął za sobą ofiar ludzkich.
W stronę Placu kościelnego zdażała jedyńka, lecz
wobec skręcającego na ulicę Piotrkowską tramwaju
nr. 4, zatrzymała się przepuszczając nr. 4.

Tymczasem z ulicy Konstantynowskiej rów-
nież na ulicę Piotrkowską skręcała ósemka. Ponie-
waż między ósemką, a jedyńką przejeżdżała czwór-
ka, więc motorowy jedyńki nie spostrzegł nad-
jeżdżającego tramwaju nr. 8.

Nagle oba tramwaje z całej siły się zderzyły
przednimi platformami. Uderzenie było tak silne iż
platformy przednie u obu tramwajów uległy zgnie-
czeniu, zaś szyby w obu wagonach wylały z
brzękiem na bruk. Na szczęście nikt z pasażerów
szwanku nie odniósł, tylko motorowy tramwaj nr. 1
został raniony w twarz od amkiem szyby.

Ruch tramwajowy został przywrócony, dopiero
po upływie pół godziny. (2)

— Żałog o „młodego“ robotnika.

(p) W fabryce Kiestenberga wybuchł za-
targ między robotnikami fabryki, a właści-
cielem. Robotnicy żądali wydania jednego
z młodszych robotników, na co jednak wła-
ściciel fabryki się nie zgodził. Z tego po-
wodu w dniu wczorajszym w fabryce wy-
buchł strajk. (5)

— Kradzież w fabryce.

(p) Z fabryki Krakowskiego i spółka
nieznani sprawcy za pomocą włamania do
konali kradzieży pasów transmisyjnych, na
sumę 2 i pół miliona marek. (5)

— Ukradli konia.

(p) Juljuszowi Kermerowi skradziono ko-
nia wartości pół miliona marek. (5)

— Skąd wziął przykład.

(p) Syn dozorca domu przy ul. Prze-
jazd 16, 15 letni Jan Jeznach, skrał 11000
mk. i zbiegł. Gdy go aresztowano okaza-
ło się że pieniądze zdażył już przejechać. (5)

Komunikat.

Zarząd Sekcji Przedzalników Zgrzebnych przy Łódz-
kim Oddziale Związku Majstrów Fabrycznych Rzeczy-
pospolitej Polskiej zawiadamia swych członków, iż w
sobotę dn. 25 marca, o godz. 2-ej po poł. w lokalu
własnym przy ul. Pańskiej 74 odbędzie się
NADZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE

Sprawy bardzo ważne, wobec czego uprasza się o
liczne i punktualne przybycie. 878B

— Ogólne zebranie w Tow. „Chopina“.

Zarząd towarzystwa muzycznego imienia
„Chopina“ niniejszym zawiadamia swych czło-
ków że w niedzielę dn. 26 b. m. o godz.
4-ej po południu odbędzie się roczne ogólne
zebranie.

Ze względu na ważne sprawy członko-
wie proszeni są o liczne i punktualne przy-
bycie.

W razie niedościa do skutku zebrania
w pierwszym terminie, drugie odbędzie się
w tymże dniu o godz. 5-ej po południu
i będzie prawomocne bez względu na ilość
obecnych. (5)

— Harcerski Instytut Oświatowy dla mł- dzieży.

W piątek dnia 24 marca o godzinie
6-stej wieczorem w sali gimnazjum miejskiem
(Sienkiewicza 44) wygłosi p. Tadeusz Ka-
miński wice-prezes sąsiu Okręgowego odczyt
pod tytułem „Budowa Państwa“ (5)

— Komitet tanich kuchni.

Komitet tanich kuchni skończył swoje
istnienie, został rozwiązany, a jego sprawy
objął Wydział opieki społecznej magistratu.

Dla celowego skierowania i ujednolice-
nienia akcji żywienia biednej ludności zor-
ganizowano komitet tanich kuchni już w
roku 1915, początkowo pod przewodnictwem
p. Sanna, a później pastora Gundlacha, na-
stępnie jednego z ławników magistratu.

W czasie największego rozwoju akcji żywie-
nia biednej ludności w latach 1917, 1918
i 1919 komitet miał pod swoim kierowni-
ctwem 115 kuchni i wydawał do 10,000
obalów.

Po wojnie i coraz większym uruchome-
niu warsztatów pracy, akcja żywienia ludno-
ści zaczęła upadać i komitet zaczął się akcją
dożywiania dzieci, dla tego celu utrzyma-
wał 15 tanich kuchni.

Obecnie, skutkiem cofnięcia przez Komi-
tet Posto-Amerykański żywności od 1 czerwca
komitet został zlikwidowany. (5)

Marjawici na terenie Łódzkiem.

Na początku roku 1905 powstał marjawityzm,
który szumnie hasłami i różnemi frazesami przy-
ciągał ku sobie rzeszę ciemnego, ale dobrego ser-
ca ludu.

Korzystając z ich naiwnej dobroci i wiary, za-
czeli wyludzać w rozmaity sposób o ludu pieniądze
i drzeć skórę z biednej robotnika. Po i pozorem, że
tu i owizie będą budować domy rodzinne. Składali
ci tylko pieniądze na ręce ojców, zawierczcie nam,
wszystko będzie dobrze, tak mawiali ks. marjawicy.
Tak m to, sposobem, wyluzali od ludu, ciężko zarę-
cowany grosz. Jeden z takich domów później wybu-
dowano: przy ul. Franciszkańskiej Nr. 29 w Łodzi.
Oczywiście pieniądze brał, ale pokwitować żadnego
w tym kierunku nie wydawano. Wszyscy wierzyli
przeież, że ojcowie marjawicy na złą drogę nie wy-
prowadzą, więc zaufano im w zupełności. A jak by-
ło nie zaufać tym, którzy mieli ulepszyć słowo Bo-
że...

I co się okazało, że jako prawy właściciel te-
go domu został biskup marjawicki, ks. Jan Kowalski.
Niedługo z udziałowców spostrzegli się, że są
właścicielami domu, ale bez prawnego dowodu; posta-
nowili, żeby biskup ks. Jan Kowalski przekazał do-
m na u. żałowców.

Narazie ojezulkowie się zgodzili naznaczyć
dzień porozumienia, jednak sami starali się, żeby do
tego nie dopuścić i tak zwłozyli z tygodnia na me-
siące, aż upłynęło lat kilka, a do n jak był pod op-
ką ojezulków, tak jest do tej pory. To też cierpli-
wość ludu się wyczerpała, ludność rozgoryczona ta-
kim postępowaniem ojezulków, postanowiła sprawę
skierować na drogę sądową.

Ciekawa jednak rzecz, jak się ta sprawa skon-
czy i jaki oórót weźmie. Wiaćomo przecież, że o-
jezulkowie według prawa są w porządku, jednak jest
takteń, że lud opium i to w najmniej sposób.

(4) Andrzej Strzalecki Franciszkańska 29.

Najsolidniejsza

w mieście jest firma 8:1B
SZMECHEL i ROZNER

Łódź, Piotrkowska 100 i filia 160
bo sprzedaje stare zapasy po cen. tan. pomimo
że robota drożeje.

Więści z Dalekiego Wschodu.

(Mogily polskie wśród dzikich Tanurów. — Kolonia w Tokio. — „Echo Dalekiego Wschodu” — Polacy w międzynarodowym Komitecie Ratunkowym. — Okropności rewolucji w Rosji. Atrakcje i plagi Japonii. — Niektóre obczajki.)

Mogily nasze, mogily Polaków rozrzucone są po całej kuli ziemskiej. Gdzie staniesz, tam znany ci z odczystych nastrojów i krajobrazów dębowy krzyż na moście i polskie imię na azartym już prawie nagrobku...

Byliśmy dotąd narodem, który nie dla podbojów, ale dla zarobku lub... po śmierć wygnania rozchodził się daleko, w nieznanne kraje. A kiedy odeszliśmy, tam cicha mogiła znaczyła swój ślad po nas.

Wśród nawpół dzikich Tanguzów i Jakutów, w Maczy i Nochtuisku znalaziono świeżo mogily kiedyś zesłanych tam powstańców.

Są to mogily: Melchiora Czyżyka, zom. w 1899 r. Antoniego Pietraszkiewicza, Swiderskiego z Mazowieckiego, zm. w 1905 r., Stanisława Szymańskiego zm. w 1900 r., Bielskiego i Narkiewicza z Piotrkowskiego.

Liczne są na Dalekim Wschodzie kolonie polskie. Te, lub owe względy nie pozwalają na powrót do kraju, więc żyją tam, kwitną i zamierają.

Jedną z większych kolonii polskich na Dalekim Wschodzie jest kolonia z Tokio. W dniu 24 XII 1921 r. Poselstwo Polskie w Tokio urządziło wigilię dla członków kolonii polskiej, na której między innymi poseł Patek wygłosił okolicznościowe przemówienie. Panował tam nastrój bardzo podniosły serdeczny i rodzinny wykazując, że poznaliśmy dopiero wspólność jednego pochodzenia, gdy przestępną czyni nas maćką wysłą na zgoła niepewnym gróznym olbrzymim obcym morzu.

Świątynią wyrazem zespolenia się, jakoteż dużej żywotności teże kolonii polskiej jest zareestrowany w Tokio w Poczтовым Zarządzie, jako wydawnictwo 3 klasy, dnia 1 października ubr., zrazu dwutygodnik, obecnie miesięcznik pt. „Echo Dalekiego Wschodu” (Echo of the Far East), poświęcony s rawom polskim na Dalekim Wschodzie. — Wydawcą miesięcznika est p. Anna Biekiewiczowa, redakcję pro-

wadzi p. W. Piotrowski. Miesięcznik redagowany jest w trzech różnorodnych językach (polski, angielski, japoński) i jako taki jest bardzo pomysłowym wydawnictwem, stanowi znakomity środek propagandy celów polskich wśród tamtejszych sfer społeczeństwa japońskiego. (Ciekawem jest, że pismo składane jest także w języku polskim przez czerow japońskich) „Echo Dalekiego Wschodu” może oddać niebawem w powyższej formie duże usługi zbliżeniu się polsko—japońskiemu.

Poza troską o własne interesy nie zapominają też Polacy, na dalekich placówkach od kraju, także o pomocy tamtejszej nędzy ludzkiej. Z inicjatywy korpusu Konsularnego we Władawostoku powstał tam Międzynarodowy Komitet Pomocy dla miejscowej głodnej i biednej ludności bez różnicy narodowości.

Komitet istnieje pod nazwą „Władawostok International Relief Committee”. Wzięli w nim bardzo czynny udział między innymi także delegaci „Domu Polskiego”: p. Arct, inżynier, p. Tomaszewski, inżynier i p. T. Bocheński, co dowodzi, że nie obcą jest także i nam ogólna troska o złagodzenie okropności wojennych.

Okropności te są rzeczywiście nie do wiary. Jeden z członków kolonii polskiej, powróciwszy z podróży po gubernii Nadwołżańskiej, tak opowiadał tam widziane skutki rewolucji rosyjskiej.

„Wiedząmy do wsi... Ani bodaj szczeka nia psa. Szkielety czółgające się, lub leżące u podnóża chat. Nie podnoszą już wzrok. Nie widzą nas. Nie spodziewają się już niczego...”

Otoczyła nas równina, duża, przeklesta przez Boga. W duszy chciało się wyć, płakać i bzdurić. Jakgdyby nie było już ani ludzkości, ani zlitowania nad losem tych ludzi, umierających niewinnie na przestrzeni setek tysięcy kilometrów...

O obrazek! Ale o tem niezawsze się myśli. Życie wre zanadto dzś przyspieszonym tempem. Co dzień coś nowego.

Dnia 20 stycznia przybył do Tokio wielki wódz Francji, marszałek Joffre. Tłumy Japończyków witały go z entuzjazmem. Całe miasto udekorowano w barwy narodowe francuskie i japońskie.

Marszałek Joffre przybył z rodziną i ma zamier dłużej czas zabawić w Japonii celem bliższego poznania tego charakterystycznego kraju.

Drugą atrakcją w Tokio był w tym samym czasie... śnieg na ulicach miasta. Tokianie licznie wylekli z domostw aby podziwiać malowniczo ośnieżoną przyrodę. Śnieg jest bowiem rzadkością w tamtejszych okolicach.

Mniejszą atrakcją, ale zato plagą Japonii są nader częste pożary. Sprządytanie płoną tam całe osady, kwartaly i dzielnice miast. Nic dziwnego, jeśli się zważy, że domki japońskie klecone są z bambusu i suchych cienkich dyli sosnowych, drzwi i ściany są z papieru, podłogi zasiane słomianymi matami, a przytem, mieszkania opalane są rodzajem orzechowego, drewnianego piecyka (hibacz). Zorganizowana doskonale straż ogniowa w Japonii nie jest w stanie nigdy opanować żywiołowego pożaru. Właśnie słońcał w Tokio duży grzech głównej poczty z sąsiednimi zabudowaniami.

W tych dniach znowu spodziewają się w Tokio wybuchu wulkanu Asamajan, (wysokości 8.130 stóp) znajdującego się od miasta kilka godzin jazdy koleją. Największy wybuch wulkanu miał miejsce w r. 1783. Zasypana została wtedy okoliczne wsie i miasta. Od dnia 14 stycznia br. wulkan zachowuje się znów niespokojnie, co napawa okolicznych mieszkańców zrozumiłą obawą. (Oto i Japończycy mają swoje jaśniejsze i ponure dni.

Na zakończenie opowiem jeszcze, — dla nas może śmiesznym ale w Japonii przyjętym w pewnych sferach sposobie nader „urtuazijnego” zwyczajem umarłych. Oto na wiadomość o śmierci hr. Matsuzona, zasłużonego w sprawach japońskich narodowego cesarza wysłał don do mieszkanca swego przedstawiciela z listem, w którym między innymi pisze:

„Wiadomość o śmierci Pana (1) boleść nam sorawita. Umarł Pan w czasie, kiedy duża jeszcze i pełna powodzeń karjera czekała na Pana...” i t. d.

Oryginalny obyczaj. Pisanie listów do nieboszczyka. Ale quot nationes, tot mores. Należy je mimo wszystko uszanować.

Tyle z Japonii i o Japonii. (3) W. D.

CARSCY OFICEROWIE.

„Prawda” podaje, iż w czasie od 1-go do 12-ego bm. zgłosiło się do armii sowieckiej 1896 b. carskich oficerów, którym przy przyjmowaniu do armii udzielana jest zupełna amnestja. (8)

OSKAR WILDE

9

DUCH Z KENTERWILU

Idealistyczno — materialistyczna opowieść

Po blamażu tym nie wyruszał już więcej na nocne wyprawy. Bliźniaki czekały na niego wielokrotnie, i co noc zasiewały podłogi korytarzy lupinkami od orzechów, ku wielkiemu utrapieniu rodziców i służby, ale wszystko to nadaremnie. Pan Otis zabrał się na nowo do wielkiego swego dzieła o dziejach Stronictwa Demokratycznego, nad którym pracował od kilku już lat; pani Otisowa urządziła wspaniałą piekarnię, która wprawila w zachwyt całą okolicę; chłopcy zajęli się jukerem pokerem, lakrosem i innymi amerykańskimi narodowymi grami, a Wirginia jeździła na swoim kucyku w towarzystwie młodego księcia Cheshire, spędzającego w Kenterwilu ostatni tydzień wakacji. Przypuszczano, że Duch wywedrował gdzieś, o czem p. Otis doniósł nawet lordowi Kenterwilowi, który, w odpowiedzi, wyraził wielkie zadowolenie z powodu tej nowiny, przesyłając zarazem serdeczne powinszowania godnej małżonce ministra.

Mylili się wszakże pp. Otisowie. Duch był w dalszym ciągu w domu, a chociaż w danym momencie czuł się chorym, bynajmniej nie miał zamiaru złożenia broni, zwłaszcza odkąd się dowiedział, że w liczbie gości, bawiących w pałacu, znajdował się młody książę Cheshire, którego stryjeczny dziadek, lord Francis-

szek Hilton, złożył się ongi o sto gwinei z pułkownikiem Kerburym, że zagra w kości z Duchem z Kenterwilu, i następnego rana znalazł się na podłodze pokoju karcianego w takim stanie paralitycznego bezwładu, że jakkolwiek dożył późnego wieku, nigdy już nie mógł wymówić nic więcej, po za wyrazami: „Podwójna szóstka”. Historia ta bardzo była głośna w swoim czasie, jednakże, przez szacunek dla obu znakomitych rodów, starano się wszelkimi sposobami możliwie zatuzszować ją. Mimo to można znaleźć dokładny opis wszystkich zwianych z nią szczegółów w 3-im tomie „Wspomnień lorda Tetta o księciu Regencie i jego Przyjaciółach”. Nic dziwnego zatem, że Duch pragnął dowieść, iż nie utracił dawnego wpływu na potomka Hiltonów, z którym pozostawał w dalekim pokrewiństwie, ponieważ własna jego siostra cioteczna poślubiła secundo voto lorda Bulkeleya, od którego w prostej linii pochodzą, jak wiadomo, książęta Cheshire. Wszelkie też poczynił przygotowania, aby ukazać się młodemu, zakochanemu w Wirginii, książętku w słynnej swojej roli „Wampira Mnicha czyli Benedyktyna bez krwi”. Wcielenie to było zjawą tak przerażającą, że kiedy ukazała się ona starej lady Hurtrup w fatalną dla niej wigilię Nowego, 1764, Roku, dostała ona ataku najprzeróżniejszego krzyku, zakończoną napadem apoplektycznym, w którym umarła po upływie trzech dni, wzdzierzyczwszy uprzednio Kenterwilów, najbliższych swoich krewnych, i pozostawiwszy cały majątek londyńskiemu swemu aptekarzowi.

W ostatniej wszakże chwili przemógł strach

przed bliźniakami, który nie pozwolił Duchowi opuścić pokoju, dzięki czemu młody książę spał spokojnie pod piórnonuszem baldachimu, w królewskiej sypialni, i śnił o Wirginii.

W kilka dni później Wirginia i jej nieodłączony zlotowłosy rycerz zrobili konną wycieczkę na łaki Brocklejskie, gdzie dziewczynka tak fatalnie rozdarła sobie suknię przy braniu przeszkody przez plot że powróciwszy do domu, postanowiła pobiedz do siebie tylną klatką schodową, aby nikt nie mógł jej zobaczyć. Przebiegając obok sali gobelinowej której drzwi były otwarte, dostrzegła w prolocie jakąś postać, a przypuszczając, że jest to garderobiana jej matki, która często siadywała tutaj z robotą, weszła aby poprosić ją o naprawienie sukni. Ku najwyższemu swemu wszakże zdumieniu przekonana się, że był to Duch z Kenterwilu we własnej osobie! Sie dział przy oknie, patrząc na złote i purpurowe liście, spadające z żółknących drzew i wirujące w jesiennym powietrzu. Głowę miał opartą na reku, a skulenie postaci całej świadczyło o stanie najgłębszego zgnębienia. Wygląd jego był tak beznadziejnie złamany, że mała Wirginia, której pierwszym odruchem było uciec i zamknąć się w swoim pokoju, poczuła wielką dla biedaka litość, postanowiła też postarać się podnieść go trochę na duchu. Krok jej był tak lekki, a nagrażenie jego w myślach tak głębokie, że nie zauważył obecności jej, dopóki nie przemówiła do niego.

—Bardzo mi pana żal — rzekła — ale bracia moi wracają jutro do Eton, o ile więc zachowa się pan przyzwoicie, nikt panu nie będzie dokuczał. (d. c. n.)

Teatr „SCALA”

Dilety do nabycia w kasie teatru przez cały dzień.

Dziś godz. 8,15 w.

Kobieta która zabiła

Jutro o godz. 8,15 w.

Pierwszy raz w Łodzi!

MORPHIUM

TARG RZEMIEŚLNICZY!

TON. RZEMIEŚLNICZE „RESURSA” w ŁODZI

zawiadamia rzemieślników łódzkich, że w dniu 8 kwietnia r. b. nastąpi otwarcie

Przedświadczonego Targu Rzemieślniczego

dla sprzedaży własnych wyrobów miejscowych rzemieślników w gmachu własnym przy ul. Aleje Kościuszki Nr. 73 (b. Tatarsal.)

Targ odbędzie się w 4-ch serjach tygodniowych, a mianowicie:

Serja I — odzieżowa — od 8-go do 15-go kwietnia r. b. (krawiectwo, szewstwo, bielizniarstwo, kapełusznictwo, trykotaże i t. p.)

„ II — drzewna — od 22 do 29 kwietnia r. b. (stolarstwo - meblowe, tapicerstwo i dekoratorstwo, koszykarstwo, bednarstwo i t. p.)

„ III — metalowa — od 6-go do 13-go maja r. b.

„ IV — galanteryjna — od 20-go do 27-go maja r. b.

Zapisy na wynajem miejsc w hali targowej na wszystkie serje przyjmuje się w biurze T-wa Rzemieśln. „RESURSA”. Kilińskiego 117, codz. od g. 7 do 9 wiecz.

Zapisy zamykają się:

na serję I (odzieżową) w dniu	1 kwietnia r. b.
„ „ II (drzewną) „	15 kwietnia r. b.
„ „ III (metalową) „	30 kwietnia r. b.
„ „ IV (galanteryjną) „	13 maja r. b.

Pożądane są wcześniejsze zapisy!

830B

ZARZĄD.

Koniaki, Araki, Rumy oraz likiery i wódki deserowe

POŁĄCZONYCH DYSTYLARNI

E. Jankowski i St. Geneli i S-ka w Warszawie

Skład i reprezentacja na Łódź i okolice

Dom Handl.-Przemysłowy Edmund Bogdański ul. Dzielna 32

Skład i reprezentacja Fabryki Cykorji FERDYNAND BOHM & Co we Włocławku.

Hurtowy skład towarów kolonialnych, wyrobów cukierniczych i delikatesów. 732d

Skład i kantor otwarte od 8.30 do 4.30 bez przerwy

Chrześcijańska Składnica Towarowa

pod firmą

„Jarmark Łódzki”

właśc. BRONISŁAW JAGODA.

Polecam najtaniej modne do sezonu ubrania, palta męskie, damskie, dziecięce. Towary wełniane, szewioty, kangary, na ubrania i spodnie, bostony sukna, korthy, i gabardiny, wełny damskie, batysty, etaniny, woale, bieliznę damską i męską, chustki, panczochoy, płótna, tyki pościelowe, cągi i oksfordy w dobrych gatunkach i kolorach i t. d.

ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska № 44.

UWAGA: Jarmark Łódzki tylko na 1-em piętrze, który niema nic wspólnego ze sklepem na parterze. 840s

Do 100,000 marek miesięcznie zarobku!

Poszukiwani mężczyźni i kobiety dla sprzedaży w miastach i wsiach 1000 artykułów codziennej potrzeby. Fachowe znajomości nie konieczne. Bliższych szczegółów udziela i wysyła natychmiast na żądanie ilustrowane katalogi N. 702, zawierające do 10000 artykułów, a przy określeniu artykułu — próby Hugo Falk Warszawa, ul. Nowiniarska. 845 1D

SŁOŃ

znana marka fabryczna gwarantow. obuwia ze skóry amerykańskiej

Polecamy otrzymany transport po cenach przystępnych.

FRYDBERG, KOC i S-ka Piotrkowska № 90

Warsztaty szewckie

przy Wydziale Zrzeszeń Inw. Okr. Ekspozytury S. O. w Łodzi, mieszczące się przy ul. Piotrkowskiej L, 188, posiadają na składzie gotowe obuwie męskie, damskie i dziecięce, przyjmują również wszelkie obstarunki z własnych i powierzonych materiałów, oraz wykonywują wszelką reperację obuwia. — Wykonanie solidnie i wykwinie.

Ceny niżej konkurencyjnych !!!

Popierajcie pracę ofiar wojny !!!

417p1

Samod. buchalter bilansista,

kawaler, znajdzie posadę w Warszawie. Oferty do P. Z. Siemens — Schuckert, Sp. Akc., Oddział Łódzki, Piotrkowska 96. B896

Kupię cegłę

Oferty wraz z ceną do administracji „Rozwój” pod „Zaraz”. (799K4)

Prządca administrator rolny ru-
ninynowany z 16 letnią praktyką
pracował w dużym majora-
cie dobry organizator opuszczo-
nych majątków zobowiązuje się
podnieść kulturę majątku Przy-
mie odpowiednią posadę od 1
kwietnia ewentualnie od zaraz
Łaskawe zaoferowania proszę
nadsyłać Łódź ul. Południowa
28 m 15 dla M J 2209-5

Osoba z dobrymi świadectwa-
mi poszukuje posady do sa-
modzielnego zarządu domu Ki-
lińskiego 106 Przyborowska
2199-1

Ktoby wiedział o Stefanie Bur-
skim wziętym do wojska ro-
syjskiego w 1914 r służył w 2
armii 4 strzeleckim pułku 4
szwadronie jeżeli ktoś wie pro-
szę o łaskawe zawiadomienie
adres Aleksandrów pod Łodzią
ul Sienkiewicza 194 S Burska
219-3

Potrzebna służąca umiejąca go-
tować i sprzątać Andrzeja
56 od m 5 zgłaszać się od 5
do 4 2:00-2

Potrzebna krawcowa Włocław-
ska 137 m 36 2197-2

Zawodowa Szkoła
Kroju, Szycia i Robót Ręcznych
Apolonji Kopydłowskiej
Łódź, Piotrkowska 154.

Zapisy w kancelarii szkoły od
10-ej do 1-ej. Uczennice otrzymu-
ją świadectwa. Dla początkują-
cych kursy wieczorowe. 836B

Potrzebny uczeń

z praktyką cukierniczą.

Dzielnia 8, Michalski
880p Cukiernia.

Zgubiono

dnia 19 b.m. o godz. 9-ej wiecz.
na ul. Andrzeja między nr. 28-
56 złotą bransoletkę z pięcioma
diamentami, Łaskawy znalazca
zechce odnieść do gimnazjum
R. Sobolewskiej (Gdańska 90)
za wynagrodzeniem. 775pl

Zagubione dokumenty

Artur Jan zagubił kartę bezter-
minowego urlopu rocz 1892 r
wyd w Łodzi 2108-1

Bukowska Apolonja zagubiła
paszport niemiecki wydany
w Szadku 2117-1

Lucjan Poręba zagubił kartę
beztymczasowego urlopu zamie-
szkały przy ul. Rozwadowskiej
26 2151-2

Włodarczyk Ludwik zagubił do-
kumenty i paszport niemiecki
1922 rok wydany zdepot Łódź-
Kaliska 2170-3

Benegyt Ryfka zagubiła pasz-
port niemiecki wydany Zduń-
ska Wola 2190-3

Zagubiono matrykę na imię
Heleny Janowskiej uczennicy
V klasy szkoły p. Siennickiej
2193-2

Klimczyk Jan zagubił portfel z
dokumentami i paszport
niem wyd w Kuluszkach zezwo-
lenie na broń za Nr 528 wyd
przez Starostwo Brzezińskie
2297-5

Dr. Zygmunt Ługowski

ul. Konstantynowska 31
Chorob. kobiece i akuszerja
przyjmuje od 4 do 7 po poł.
77919 W. U. Z. zła. 1 | 11-22

Dr. Artur Banasz

urolog.
(Choroby nerek, pęcherza
dróg moczowych, chron. rzeza-
czka)
przyjmuje od g. 5 do 7
Mianuski 11.

Ogłoszenie subskrypcji na II emisję akcji Syndykatu Rolniczego w Łodzi, Spółki Akcyjnej na sumę mk. 15.000.000.

Zgodnie z tymczasowym zezwoleniem Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 20 lutego 1922 roku Nr. 2326/760
Rada Zarządzająca Syndykatu Rolniczego w Łodzi, Spółka Akcyjna
podaje do wiadomości pp. akcjonariuszów WARUNKI II EJ EMISJI AKCJI:

- Pierwsze prawo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji poprzedniej emisji do dnia 15 kwietnia 1922 r. w stosunku do ilości posiadanych akcji;
- akcje nierozbrane przez dawnych akcjonariuszów będą po 15 kwietnia podzielone według uznania Rady Zarządzającej, ewentualnie sprzedane przez zapasy publiczne;
- cena emisyjna akcji nowej emisji określa się na Mk. 1100 —, z których Mk. 1000 — przeznaczają się na kapitał zakładowy, reszta zaś po pokryciu kosztów z emisji nowych akcji związanych z kapitał zapasowy;
- pod względem udziałów w zyskach i praw przysługujących akcjonariuszom, akcje nowej emisji będą zrównane z akcjami poprzedniej emisji;
- całkowita wpłata kapitału na akcje nowej emisji winna być uskuteczniiona do dnia 1 czerwca 1922 r.

Akcionariusze, pragnący nabyć akcje II emisji, winni do dnia 15 kwietnia rb. zgłosić się do Centrali w Łodzi, ul. Kilińskiego Nr 50, w celu wypełnienia odpowiedniej deklaracji. d877.1

PAR
POLSKA AGENCJA REKLAMY TOM. ATC

CENTRALA:

Poznań, ul. Franciszka Ratajczaka 8.

Telefon 3815 i 2231.

Filja poznańska ul. 27 GRUDNIA 18

Oddziały i reprezentacje we wszystkich większych miastach Polski.

Przyjmuje ogłoszenia do wszystkich pism w kraju i zagranicą po cenach oryginalnych, bez kosztów i bez prowizji na warunkach solidnych.

863B

LECZNICZNA CHOROBY ZĘBOW
LEKARZA-DENTYSTY H. PRUSS
145 Piotrkowska 145
za plombowanie, oraz wprawianie zębów
opłata według taksy. 291P20

Warsztat mechaniczny

W. Stepniowski i Syn w Głównie

przyjmuje walce do ryflowania i wykonywa wszelkie obstarunki i reperacje wchodzące w zakres młynarstwa na czas i akuracie. (792K3

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych.
Ul. Ewangelicka 2. Godz. przyjęcie od 9-2 i 6-8.
Panie od 5-8. 712Kd

Dr. Feliks Skusisiewicz

ul. ANDRZEJA 11.
Choroby skórne i weneryczne
godziny przyjęcie od 9-11 i od 5 do 7 i pół pp. Panie o 1 5-8
t9 B-6

Dr. med. W. Szumacher

choroby skórne i weneryczne
przyjm. 5-7 w niedzielę i święta 11-1
ul. 6-go Sierpnia 1. (Benedykta) 461D5

Dr. med. P. BRUNN

Południowa 23,
Spec. chorób wenerycznych i skórnych i moczopięciowych. Przyjm. 10-1 i 5-8. rano 4-5
617-B-12

Dr. med. E. Zeligsonowa

Choroby kobiece, skórne weneryczne (kob.) Usuwanie włosów z w. rzy elektrolizą.
Przyjmuje od 11-3. Ul. 6-go Sierpnia 1 (Benedykta) 3:8D

KUPUJĘ

brylanty, złoto, srebro, perły, diamenty, stare zęby, garderobę, płacę ceny najwyższe. Konstantynowska Nr 7. prawa oficyna I-sze piętro) Z. MILICH (274D

Kupuje meble

dywany, maszyny do szycia futra, garderobę i sprzęty domowe. WAJCMAN
Dzielnia 9 (256P1

Ma ątek Psary, ma

narytek karpi

poczta Biławy

867J

Okecka.

TOWARZYSTWO AKCYJNE

„REKLAMA POLSKA”

WARSZAWA

Jasna Nr 10, telefon: 229-42, 229-43, 229-44.

POZNAŃ

BYDGOSZ

LWÓW

Al Marcinkow. Nr 6 Gdańska Nr 164. Romantyczna Nr 10
tel. 27-26. tel. 15-26. tel. 597.

Z A Ł A T W I A

wszelkie zlecenia reklamowe i ogłoszeniowe do wszystkich pism i wydawnictw całego świata.

O F E R U J E

najdogodniejsze warunki i najtańsze kosztorysy.

S P O R Z A D Z A

projekty i plany kampanii reklamowych i ogłoszeniowych.

W S P O Ł D Z I A Ł A

z rozwojem firm przemysłowych i handlowych, które obsługuje.
8:6d

Cement

Wapno

Gips

Teksturę smołowcową

Masę sklepną

Smolę, smar do wozów

Cegłę i maczkę szamotową

polecają

Resicki, Kawocki i S-ka

Sp. z ogr. odp.

FRZEJAZD 21, telef. 770.

8:4B

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

AIAA Kupuję meble dywan futra garderobę bielinę maszynę do szycia piase najwyższe ceny Łaznik Benedykta 28 m 15 parter 1555-7

AAA Kupuję meble dywan futra garderobę futra maszynę do szycia piase najlepiej Wajraich Benedykta 19. 1598-4

AA Meble sprzedaje sypialnie słołowe kuchenne szafy łóżka krzesła wiedeńskie oraz inne leżanki otomany ceny niższe Przechodziecki Piotrkowska 108 1990-14

AA Biurko damskie drugie meżkie bardzo ładne fotel etażerka stółki różne stoliki z szachownicą sprzedam tanio Piotrkowska 261-4 front 2127-2

A Meble własnego wyrobu szafy, łóżka, krzesła sprzedaje najtaniej Kaczorowski Piotrkowska 35 w podwórzu. 1794-1

A Meble biurko szafy otomane leżankę garnitur salonowy tremo kredens stół krzesła łóżka bielizniarkę umywalnię szafki nocne wiszak wyprzedam tanio Piotrkowska 223-3 front 2206-10

Sklep spożywczy sprzedam Orła 16 2195-2

Ręcznicze do sprzedania Wólczańska 98 sklep 2154-3

Pianino do sprzedania firma Wolkenhauer wiadomość Nowo Cegielińska 17 z restauracji 2202-2

Sklep spożywczy do sprzedania tanio byle zaraz St. Zarzewska 100 2204-3

Power tanio do sprzedania Anny 20 m 2 od 3-5 2205-1

Magieli do sprzedania tanio ul. Dąbrowska 22 od Rzgowskiej 2111-1

Sklep spożywczy sprzedam od zaraz bardzo tanio (Chojny) Tuszyńska 15 21000-1

Do sprzedania plac 50-70 kw łokci wiad. Pabjanice ul. T. Kościuszki 31 m 13 2099-1

Do sprzedania łóżka i stół dębowy ul. Pomorska 30 u stołarza 2105-1

Dom do sprzedania tanio byle zaraz Pograniczna 15 Władzaw 2101-4

Maszyny pończosznice ręczne sprzedam 1 rędnerka na 120 igieł 2 maszyny na 156 igieł 2 maszyny 120 igieł 3 maszyny na 100 igieł Niefachowców przy kupnie maszyn wyuczam w krótkim czasie wyrabiania pończoch Wiadomość ul. Franciszkańska 11 m 1 2993-4

Sprzedam dom 2 piętrowy 2 szpale na dwa fronty Pabjanice w śródmieściu wiadomość Pabjanice Zamkowa 15 Biuro Dzienników 2006-2

Motor gazowy 2 konny i pompa do wody i waga dziesiętna i magiel ręczna i dynamo 28 volt tanio do sprzedania A. Baer ul. Żelazna 9a (przy Roku cińskiego) 215-2

Okazja okna oszklone okazują tanio do sprzedania 21 kompletnych okien pokojowych oszklonych w najlepszym stanie oferty do Rozwoju pod Okna Obejrzeć można ul. Kaliska 10 w sklepie Łojazd tramwajem 4 2123-2

SPRZEDAWCA rutynowany potrzebny zaraz do składu towarów wełnianych do detalicznej sprzedaży. Požadane świadectwa z firm chrześcijańskich. Łódź, ul. Sienkiewicza 65, Edmund Wasilewski. 2155-3

Sklep spożywczy rogowy z urządzeniem towarem i mieszkaniem do sprzedania tanio byle zaraz. Wiadomość: Napiórkowskiego 56, Adolf Miller. 2157-1

Meble wyscielane mahonowe starsoświeckie, kanapa, stół 5 krzesel sprzedam, Andziejów w domu Kolubińskich, pod Łodzią przy stacji. 2158-1

WAPNO 500 korcy lasowa nie przed wojną, do sprzedania Zawadzka 9 (Bałuty) 2132-2

Sklep spożywczy z dużym pokojem i kuchnią do sprzedania, Władomość, Radwańska 42. 2152-2

Różne posesje w Łodzi i Zgierzu, piekarnie, gospodarki wolne ma do sprzedania i najsumienniej przeprowadza transakcje, Kurkowski, Łódź, Gubernatorska 30. 2178-2

Dwa gospodarstwa najsolidniejsze z łakami, lasem, inwentarzem, nad rzeką, cena za 45 morgów 12 za 50 morgów, 17 milionów. Gubernatorska 30, Kurkowski. 2137-1

Sprzedam dom, z ogrodem owocowym na bardzo dogodnych warunkach z powodu wyjazdu. Wiadomość, Pabjanice Zamkowa 37, m. 9 w oficynie. 2154-1

Sprzedam plac rogowy 72-52 łokci, cena przystępna. Wiadomość, Pabjanice, Kościuszki 31, krawiec. 2153-2

Power w dobrym stanie okazyjnie tanio sprzedam. Kilińskiego 187. 2145-2

Sklep spożywczy kolonialny w śródmieściu zaraz do sprzedania, Wiad. Sw. Ludwika 43 u właściciela 2148-2

Kupię motor elektryczny o sile trzech koni oferty do Rozwoju pod „Kapię motor”. 2143-2

Janina Skrzypkówna zagubiła matrykę wydaną w Seminarjum nauczycielskim Cholewickiej. 2151-2

Sprzedaje się majątek 5 morgi gruntu 2 domy drewniane i do tego sad owocowy 80 drzew oraz 2 place frontowe cały majątek jest przy tronie ul. Brzezińskiej 116. 2161-2

Wannę i piec kąpielowy sprzedam. Sienkiewicza 59, Perliński. 2160-1

Zaginał bilet wolnej jazdy tramwajami miejskimi wydany przez Zarząd Kol. El. Łódzkiej na imię Edwarda Cielichowskiego z fotografią Antoniny Pietruk. 2

Sommer Alfred zgubił portfel z dowodem osobistym wydany w Łodzi. 2141-2

Sprzedam kowadła bormaszynę i nożyce do cięcia blachy. Sienkiewicza 59, Perliński. 2159-1

Zgubiono portfel zawierający paszporty polskie wyd. w Pabjanicach na imię Karola Szelera. Alfredy Szelerówny, oraz patent V kat. b. na sprzedaż lokciowego towaru (obnośnie) Znalazcę upraszam o zwrot za nagrodą do Rozwoju. 2153-2

Szczepański Luwik, Pańska 99, zagubił paszport niem. wyd. w Łodzi. 2138-2

Janina Kowalczyk zagubiła paszport niemiecki wydany w Włocławku. 2164-2

Sprzedam psa wyla brązowego Targowa 10 m 10 2167-3

Sprzedam dom drewniany czeskojęzyczny nadający się do rozbiórki Cena bardzo przystępna tylko zaraz Brzezińska 118 2168-2

Fotowark środek po rozparcelowaniu 60 morg budynki mrowane Dwór o 20 różn. nych ułokacjach szosa na miejscu sprzedam okazjnie Góraj Rynek ul. Labelska 8 m 19 I p w Łodzi 2172-1

Szewskie kopyta nie obrabione suche tanio sprzedam Dzielna 58 2176-2

Ladne letnisko podmiejskie 11 łpokoi murowane 2 miliony byle zaraz Gubernatorska 30 Kurkowski od 1-5 2178-2

Power w dobrym stanie sprzedam niedrogo ul. Marysińska 14 sklep 2179-3

Lustro tremo wózek z pościelą sprzedam Kilińskiego 85 mleczarnia 2188-4

Wyzła w drugim polu bardzo inteligentnego sprzedam okazjnie Wiadomość ul. Kilińskiego 231 m 19 między godz 4 i 5 p p 2185-2

Kupię okna i drzwi z futrynami nowe lub używane w dobrym stanie do nowego budynku Oferty składac w adm Rozwoju pod D M 2187-3

Leżanka do sprzedania Gubernatorska 27 Nawak 2181-2

Pabjanice Do sprzedania zaraz 185 składow dobrej ziemi w jednym działku w Osinkach Wiadomość Nowopolna 16 u gospodarza 2189-1

2 maszyny Singera do sprzedania Zakątna 79 I piętro 2192-2

Różne:

AAAA Kursy buchalteryjne Pułsta 13 m 6 Nauki handlowe kursy stenografii arytmetyki pisania pięknego i pisania na maszynie 2124-4

Akuszerka masażystka A. Trenkler 6 Sierpnia 18 m 20 1785-19

Place w oparzeniu i bez nadające się na składow drzew są do wydzierżawienia pojedynczo Wiadomość u właściciela domu Kościelna 3 Stachlewskiego od godz 5 do 6 wiecz 2125-1

Przyjmę inteligentną samotną osobę na mieszkanie Wiadomość sklep spożywczy Gdańska 152 2120-1

Potrzebny czeladnik krawiecki zaraz Pańska 103 Urbański 2119-1

Record ulubiony francusko polski żurnal mód za styczeń luty i marzec do nabycia w księgarni Stanisława Olczaka Wólczańska 159 i we wszystkich księgarniach 197-5

Pawalerowie w 26 i 30 urzędnicy państwowi z braku znajomości pragną zapoznać pannę lub młodą wdówkę w celu matrymonialnym Rzecz traktuje się poważnie Dyskreccja zapewniona Oferty do Rozwoju pod M T 2150-2

Mapy Polski niezbędne dla szkół i biur do nabycia w księgarni polskiej Stanisława Olczaka Wólczańska 159 1975-4

Udziałem lekcji francuskiego w godzinach popołudniowych Dowiedzieć się u lekarza dentyisty Rzgowska 59 2122-2

Buduje studnie przym. reperacji wszelkiego rodzaju Rzgowska 141 Włocławek 2102-1

Zaginała suczka biała mała plamki żółte na uszach i przy ogniu z paskiem na szyi Odprowadzić za wynagrodzeniem Napiórkowskiego 45 m 31 2096-1

Poszukuje posady ekonom rolnik w gospodarstwie posiada długoletnie doświadczenie oferty do Rozwoju pod Gospodarz 2098-1

Chcesz sobie być zapewnić masz twarz interesującą zgłoś się do instytutu filmowego Niezależnym bezpłatnie Własna wytwórnia obrazów Sienkiewicza 22-5 2103-1

Poszukuję pokoju umeblowanego z oddzielnym wejściem może być i bez mebli Wiadomość Wólczańska 91 Witkowska 2074-1

Przyjmuje ażurki miedziki Łęcka ul. Piotrkowska 105 lewa oficyna II wejście 1531-2

Przystąpię do jakiegokolwiek interesu lub handlu z kapitałem 1 miliona jako wspólnik oferty w Rozwoju sub Kapital 2016-2

Prowizor farmacji z długoletnią praktyką poszukuje zajęcia Oferty sub Provizor do Rozwoju 2139-1

MAT stające dla swych dzieli nieodżywionych że wyglądających kraważy bardzo skuteczną Neo-Fosfatynę Galena. Do nabycia Bracia Niokolajty, Kraków, Poselska 13. (310d10

Potrzebni malarze Kilińskiego 102 Zakład malarski 2144-1

Zaginał dnia 13 b m pies rasy wilczej maści ciemno szarej zwrócić za wynagrodzeniem ul. Karola 20 m 6 2147-2

Tokarz żelazny zdolny na wszelkie roboty poszukuje zajęcia, oferty w „Rozwoju” sub. „Tokarz”. 2179-2

Stolarze meblowi potrzebni Orła 23 Stoarna 2163-4

Zaginał pies biały mieszaney rasy kundel ze szpicem uprasza się o odprowadzenie u Napiórkowskiego do zakładu pilnikarskiego za wynagrodzeniem znaczek psa 1554. 2163-2

Ladne i prędko poprawiam najbrzydszy charakter pisma Piotrkowska 117 lewa oficyna ostatnie wejście III p Stefaniowicz 2128-1

Polerownik specjalista do forte pianów i pianin zaraz potrzebny Karol Koischwitz ul. Moniuszki 2 2127-2

Przyjmuje do haftu ręcznego suknie i blużki po bardzo niskich cenach ul. Przejazd 76 m 10 front II piętro 2162-2

Potrzebna zdolna panna i pod-ręczna eo pracowni kostjumów i okryć damskich Pańska 68 ofic 1 p 2135-1

Mechanik gruntownie obeznany z rolniczymi maszynami poszukuje zajęcia w majątku na bardzo dogodnych warunkach, oferty Łódź ulica Ludwika 15, m. 2, R. Fusiarski. 2080-2

Dębowe szprychy wisne suche do kół ciężarowych i lekkich poleca Skład szprych, Franciszkańska 41. 2050-2

Potrzebna młoda służąca która lubi porządek i dziecko Łazkowska 22 m 4 2110-1

Młody człowiek z 6-cio klasowym wykształceniem poszukuje praktyki w kuit ralmym majątku rolnym Oferty pod Przewodnik przyjmuje administracja Rozwoju 3112-1

Wyzł czarny zaginał przewoźnicę wadzić za nagrodą Kilińskiego 90 II p 2115-1

Mężczyzna lat 37 z 4 kl wykształceniem i długoletnią praktyką biurową był sekretarzem instytucji Państwowej przedtem zarządzający wydziałem gospodarczym poszukuje zajęcia Łaskawe Oferty w Rozwoju pod Kenorb 2118-1

Kto chce być w Karpatach (Kotlina Zyweca) na letnisko niech poda ofertę Poste restante Zgierz Dla okaziciela Miljonówki Nr. 298588, 2094-1

Padzę posp eszyć się z zakupami firanek na metry i odpasowane, materiały na damskie płaszcze i kostjmy, na męskie garnitury oraz inne lokciowe towary. Najtaniej i na najdogodniejszych warunkach. Kilińskiego 40-10 II p. front. 2136-6

Potrzebni chłopcy do introligatorni pierwszeństwo mają którzy już pracowali w introligatorni Al. Kościuszki 37 2196-2

Krawczywi szyje kostjmy suknie wizytowe ślubne 1500 Przejazd 51-9 2199-2

Potrzebna służąca Wólczańska 91 m 36 2171-2

Sklep galanteryjny i 2 pokoje z kuchnią zaraz do odstąpienia Górny Rynek ul. Lubelska 8 19 I piętro 2173-2

Elektromonter posiadający oraktykę zagraniczną poszukuje posady w mieście lub na prowincji w elektryczni oferty do Rozwoju pod Elektromonter 2169-4

Potrzebne zdolne paany do szycia Zakątna 28 prawa oficyna pierwsze piętro m 4 2194-1

Panienska z 4 kl wykształceniem poszukuje jakiegokolwiek posady Łaskawe oferty do redakcji pod Panienska 2186-3

Potrzebna zupełnie zdolna panna do szycia Piotrkowska 154 m 18 2180-1

Zaginał pies szczurnik cały biały pół łebka czarne z żółtym na szyi centka czarna mała Proszę odprowadzić za nagrodą Skwerowa 22 sklep 2174-3

Plac bez boczny kołowej z szopami i kantorkiem blisko kolei Łódź-fabryczna do odstąpienia Oferty do Rozwoju dla W 15 2175-2

Za przysposobienie do czwartej klasy dam mieszkanie Oferty w Rozwoju pod Uczennica 2177-2

Stolarze zdolni amiejacy do brze matować i polerować potrzebni Magazyn mebli Piotrkowska 116 I piętro front 2185-2

Powiciwszy z Rosji udzielam korepetycji w zakresie klasy pierwszej i drugiej za obłady Oferty w adm Rozwoju pod Uciekinerka 2184-3

MŁOJZA do wszystkiego umiejaca tsakże gotować z dobremi świadectwami może się zgłosić na ul. Skwerowa 12 m. 12 od g. 3-7 851)

CENA OGŁOSZEN PRZED TEKSTEM I W TEKSCIE — 180 mk. ZWYCZAJNE — 40 mk. NEKROLOGI — 90 mk., KOMUNIKATY — 100 mk. DROBNE OGŁOSZENIA BEZTERMINOWE — 5 mk. ZA WYRAZ, DUŻE LITERY 80 mk. DROŻEJ. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łamy, za tekstem 5 łamów. ARTYKUŁY bez oznaczenia numerum uważa redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w Zgierz u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa. Każda nowa podwójka obowiązuje już przwiete ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia
Red. odpowiedzialny Seweryn Bańkowski W. Łuczni W. Czajewskiego.